

СХВАЛЕНО

Рішення педагогічної ради
Криворізької загальноосвітньої
школи I-III ступеня № 42
(протокол № 1 від 30 серпня 2021 року)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Криворізької загальноосвітньої
школи I-III ступенів № 42
від ____ серпня 2021 року № ____

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
Криворізької загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 42
Криворізької міської ради Дніпропетровської області
на 2021-2022 навчальний рік

Зміст

Розділ I. Пояснювальна записка	3
1.1. Перелік нормативних документів щодо організації діяльності закладу освіти	3
1.2. Інформаційна довідка	4
1.3 Структура навчального року та режим роботи закладу	6
Розділ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою	9
2.1. Початкова освіта –	9
2.2. Базова середня освіта	9
2.3. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти	9
Розділ III. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін	9
3.1. Загальний обсяг навчального навантаження	9
3.2. Розподіл годин інваріантної та варіативної складової навчального плану	10
3.3. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів	11
Розділ IV. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями	11
4.1 Ключові компетентності здобувачів освіти 1-4-х класів	11
4.2 Ключові компетентності здобувачів освіти 5-11 (12)-х класів (груп)..	14
4.3. Наскрізні лінії	21
Розділ V. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм	22
5.1. Навчальні плани, за якими працюватиме заклад	22
5.2. Навчальні програми для учнів початкової школи	23
5.3. Навчальні програми для учнів основної та старшої школи	23
5.4. Освітні галузі здобувачів освіти 1- 4-х класів	26
5.5 Освітні галузі здобувачів освіти 5-11 (12)-х класів (груп)	26
Розділ VI. Форми організації освітнього процесу	27
Наукове товариство "Меридіан"	28
Розділ VII Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти	29
7.1 Кадрове забезпечення освітньої діяльності	29
7.2 Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності	29
7.3 Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності	29
7.4. Система оцінювання навчальних досягнень учнів	30
7.4. Якість проведення навчальних занять	32
7.5. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)	32

Розділ I. Пояснювальна записка

1.1. Перелік нормативних документів щодо організації діяльності закладу освіти

Робота Криворізької загальноосвітньої школи I-III ступенів №42 спрямована на реалізацію сучасної державної політики в галузі освіти, її інтеграції в європейський освітній простір. Заклад освіти здійснює свою діяльність відповідно до Статуту затвердженого наказом управління комунальної власності міста виконкому Криворізької міської ради №144 від 15.05.2017 року, який відповідає сучасним нормативно-правовим документам, що регламентують діяльність загальноосвітніх закладів:

- Конституція України (ст.53);
- Закони України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. №988 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 №903-р «Про затвердження плану заходів на 2017-2029 роки із запровадження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа».
- постанови Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти»;
- постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011р. №1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними відповідно до постанови КМУ від 7 серпня 2013р. №538).
- наказу МОН України від 11.09.2009 №854 «Про затвердження нової редакції Концепції профільного навчання у старшій школі»;
- наказу МОН України від 21.03.2018 №268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» (із змінами, внесеними згідно з Наказом МОН України № 1272 від 08.10.2019);
- наказу МОН України від 08.10.2019 №1273 «Про затвердження типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 20.04.2018 №407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня»;
- наказу МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- наказу МОН України від 20.04.2018 №408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- наказу МОН України від 19.08.2016 №1009 «Орієнтовні вимоги до контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкової школи»;
- наказу МОН України від 20.08.2018 №924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі»;
- наказу МОН України від 27.08.2019 №1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу»;
- наказу МОН України від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти»;
- наказу МОН України від 13.04.2011 №329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;
- листа МОН України від 01.02.2018 №1/9-74 «Щодо застосування державної мови в освітній галузі»;

- листа Міністерства освіти і науки України від 02.04.2018 р. №1/9-190 «Щодо скороченої тривалості уроку для учнів початкової школи»;
- наказу МОН України від 16.04.2018 №367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- листа МОН України №1/9-322 від 18.05.2018 «Роз'яснення щодо порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у ЗНЗ в умовах повної або часткової інтеграції різних освітніх галузей»;
- листа МОН від 16.07.2021 № 1/9-362 «Деякі питання організації виховного процесу у 2021/2022 н. р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок»;
- наказу МОЗ «Про затвердження санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» від 25.09.2020 № 2205.

Мета освітньої програми:

- визначення напрямків діяльності та цільових орієнтирів закладу;
- проектування процесу оновлення діяльності школи
- організація навчально-виховного процесу на засадах європейських вимірів якості освіти, при збереженні скарбів національної духовності.
- формування креативної особистості вчителя і учня шляхом стимулювання творчої активності.
- впровадження здоров'язберігаючих технологій продуктивного навчання.
- підтримка морально - психологічної атмосфери плекання духовно і фізично здорової та інтелектуально розвиненої особистості.
- формування в учнів позитивної мотивації на здоровий спосіб життя.

1.2. Інформаційна довідка

Повна назва закладу: Криворізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 42 Криворізької міської ради Дніпропетровської області

Юридична адреса: Україна, Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, 50082, вул. Каштанова, 38, тел. (0564) 94-81-07, kzsh42@ukr.net

Головною метою роботи Криворізької загальноосвітньої школи I-III ступенів №42 є забезпечення реалізації права дітей на здобуття повної загальної середньої освіти.

Всього у 25 класах навчається близько 674 учня, 132 з яких учні вечірнього відділення. **Ліцензійний обсяг начального закладу 690 осіб.**

В школі створені умови для впровадження *допрофільного та профільного навчання*. Враховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів та з метою професійної орієнтації учнів у старшій школі здійснюється профільне навчання: за суспільно-гуманітарним.

Школа на **98% укомплектована педагогічними кадрами** з відповідною фаховою освітою. Навчально-виховний процес здійснюють 47 педагогічних працівники, 40% яких мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії». Серед педагогів закладу є «Заслужений працівник освіти України», нагороджений нагрудними знаками I, II, III ступенів «За заслуги перед містом» та орденом «За гуманність та милосердя»; 1 вчитель нагороджений нагрудним знаком III ступеня «За заслуги перед містом»; 1 вчитель нагороджений нагрудним знаком «В. Сухомлинського», п'ять - нагрудним знаком «Відмінник освіти України». Педагоги закладу нагороджені грамотами різних рівнів.

У школі створено *систему професійного зростання вчителів «Педагогічний Еверест»*. Учителі школи мають високий творчий потенціал, про що свідчить їх щорічна участь у фахових конкурсах. Педагоги школи є активними учасниками обласних та Всеукраїнських заходів. КЗШ №42 *включена до найбільшої спільноти шкіл Європи*

«eTwinning Plus». Вчителі школи працюють над міжнародними проектами за співпрацею з країнами Європейського Союзу.

Школа №42 є *опорним закладом з питань моніторингу якості освіти* в Тернівському районі. Створено інформаційно-педагогічний портал «Моніторинг від А до Я» - програмно-інформаційний комплекс, засоби якого спрямовані на надання дистанційних послуг для підвищення ефективності впровадження внутрішкільних моніторингових досліджень та підтримки професійного зростання вчителя.

Навчально-матеріальна база відповідає сучасним вимогам та забезпечує ефективність освітньої діяльності закладу. Школа укомплектована кабінетами всіх предметів інваріативної складової, у 2017 році відкрито другий комп'ютерний клас.

З метою задоволення особистісних потреб учнів, їх самореалізації та самовдосконалення, створення оптимальних умов для розвитку індивідуальних можливостей та творчих здібностей в школі *організовано роботу п'яти гуртків різних напрямків*.

З метою реалізації регіонального проекту «Розвиток інтелектуального руху в Дніпропетровській області» в школі плідно *працює інтелектуальний клуб «Ерудит»*. Учні школи є щорічними призерами інтелектуальної гри «Що? Де? Коли?».

В умовах входження України до європейського простору, виховання толерантності *створено Європейський клуб «Еврика»*, який започаткований в 1966 році і має багату історію. Члени клубу є щорічними учасниками регіональної конференції старшокласників «Модель ООН. Україна», призерами міського єврофоруму «Будуємо Європу у своєму домі».

Важливу роль у вихованні поваги до культури й традицій українського народу відіграє *етнографічний музей «Берегиня»*, вихованці якого були визнані переможцями міського туру Всеукраїнської фольклорної експедиції.

Інтелектуальний розвиток учнів, залучення їх до систематичної пошукової та науково-дослідницької роботи забезпечується через реалізацію шкільної цільової програми роботи з обдарованою молоддю «Обдарованість». Плідно працює *шкільне наукове товариство «Меридіан»*.

Серед учнів школи є *призери конкурсів та олімпіад різних рівнів*. Школа є лідером Тернівського району за результативністю в предметних олімпіадах. Школярі активні учасники міських турнірів для учнівської молоді «Веб-квест», міського англomовного турніру «Дебати», міського дискусійного клубу «Діалог» тощо. Вибороли перемогу в обласних конкурсах з інформаційних технологій, таких як Інтернет-олімпіада, «Комп'ютерна перлінка», «Капітошка», «Комп'ютерна графіка та анімація», Веб-дизайн.

У закладі *діє учнівська організація дитяче об'єднання «Лідер»*, діяльність якого будується на принципах доступності, демократії, гуманізму, незалежності, взаємозв'язку розумового, морального, фізичного й естетичного виховання, рівності кожного учасника для повної реалізації здібностей, таланту; скеровується на зміцнення свідомої дисципліни, реалізацію вимог режиму роботи школи, організацію позакласної виховної роботи, на розвиток ініціативи та творчої самодіяльності, реалізацію їхніх прав та обов'язків.

Успішно функціонує в школі волонтерський осередок, діяльність якого ґрунтується на принципах добровільності, безкорисливості, добротності, гуманізму, розвитку в підлітків почуття відповідальності, й включає проведення низки благодійних акцій: «Діти України – за мир», «Запали свічку пам'яті», «Лист пораненому», «Допоможи солдату», «Голуб миру», «Милосердя», «Турбота», «Ми не байдужі», «Молодь за здоровий спосіб життя», «Збережи ялинку», «Допоможи птахам узимку», «16 днів проти гендерного насильства», «Вчитель не може бути самотнім», «Подаруй іграшку другові», «Ветеран живе поруч», «Живи, Книго!»; операцій «Чисте повітря», трудових десантів «Зелені обеліски – на шану воїнам-визволителям» тощо.

В школі працюють **2 учительські династії**, за останні 10 років 10 випускників закладу після навчання повернулися працювати в школу. За результатами анкетування 89% вчителів дуже задоволені навчальним закладом, в якому працюють.

Якісна організація навчально-виховного процесу, тісні контакти учнів, їх батьків з учителями, класними керівниками, адміністрацією школи, забезпечують **високий рейтинг навчального закладу**, про що свідчать відгуки батьків, учнів, випускників школи, громадськості, мешканців мікрорайону. В школі на сьогодні навчаються діти і онуки випускників минулих років.

Результати діяльності закладу висвітлюються на шпальтах власних друкованих видань: методичного альманаху «Палітра» та шкільної газети «Перерва», на сайті школи; в періодичній міській пресі та на телебаченні.

Формулою успіху Криворізької загальноосвітньої школи №42 на сьогодні є співпраця вчителів, учнів, батьків, громадськості. **Від успіху кожного “Я” сьогодні – до процвітання України завтра!**

1.3 Структура навчального року та режим роботи закладу

Відповідно до Статуту навчальний заклад працює в режимі п'ятиденного робочого тижня, в одну зміну. Мова навчання – українська.

1. Структура 2021 – 2022 навчального року:

- заняття проводяться за семестровою системою, **орієнтовно** у такі терміни:
- I семестр – 01.09.2021 – 24.12.2021;
- II семестр – 10.01.2022 – 08.06.2022.

Канікули:

- осінні - 25.10. 2021 – 31.10.2021 (7 днів);
- зимові - 28.12.2021 – 08.01.2022(16 днів);
- весняні - 28.03.2022 – 21.04.2022(7 днів).

Навчальні заняття завершуються 08 червня 2022 року.

Державна підсумкова атестація проводиться(орієнтовно):

- в 4-х класах: 12.05.2022– 20.05.2022
- у 9-х класах: 01.06.2022 – 14.06.2022;
- в 11 класі: 23.05.2022 – 22.06.2022..

Для виконання вимоги ст.10 Закону України «Про повну загальну середню освіту» та відповідно до Положення про навчальні екскурсії та навчальну пошуково-дослідницьку практику учнів КЗШ №42 з 01.06.2022 року по 08.06.2022 року для учнів будуть організовані навчальні екскурсії та навчальна пошуково-дослідницька практика, яка передбачає створення умов для наближення змісту навчальних предметів до реального життя, спостереження та дослідження учнями явищ природи і процесів життєдіяльності суспільства, розширення світогляду школярів, формування в них життєво необхідних компетенцій, посилення практичної спрямованості освітнього процесу.

Навчальні екскурсії та навчальна пошуково-дослідницька практика є складовою освітнього процесу та може проводитися в очній (на свіжому повітрі) та дистанційній формі (синхронному та асинхронному режимі). Для учнів 1-4, 5-6 класів тривалістю не більше 3 академічних годин синхронного режиму на день, для учнів 7-8 класів – не більше 4 академічних годин синхронного режиму на день. Інші години проводяться педагогічними працівниками асинхронно, заняття проводяться за складеним розкладом у межах їхньої річної тарифікації та для виконання навчальних програм.

Зміст та форми організації навчальних екскурсій навчальної практики, а також час їх проведення, визначається адміністрацією закладу та затверджується наказом по закладу.

Необхідною умовою організації навчальних екскурсій та навчальної практики є дотримання санітарно-гігієнічних вимог та безпека життєдіяльності. Навчальні екскурсії та навчальна практика є позаурочною спільною діяльністю вчителів та учнів і спрямована на розвиток здібностей здобувачів освіти через свободу творчої, спортивної, оздоровчої, культурної, просвітницької, пошукової, наукової і науково-технічної діяльності тощо.

Початок занять

Денна форма навчання о 8.30 год.;

Вечірня форма навчання о 16.00 год.

Розклад дзвінків та тривалість перерв:

У початковій школі

Тривалість уроків	Перерва	Тривалість уроків	Перерва
<u>1 класи</u>		<u>2-4 класи</u>	
1 урок – 8.30 – 9.05	20 хв.	1 урок – 8.30 – 9.10	10 хв.
2 урок – 9.25 – 10.00	20 хв.	2 урок – 9.20–10.00	20 хв.
3 урок – 10.20 – 10.55	20 хв.	3 урок – 10.20 – 11.00	20 хв.
4 урок – 11.15 – 11.50	15 хв.	4урок – 11.20 – 12.00	15 хв.
5 урок – 12.05 – 12.40		5урок – 12.15 – 12.55	

Розклад дзвінків в 5-11 класах:

Тривалість уроку	Перерва
1урок – 8.30 – 9.15	10 хв.
2 урок – 9.25 –10.10	20 хв.
3 урок – 10.30 – 11.15	20 хв.
4 урок – 11.35 – 12.20	15 хв.
5 урок – 12.35 – 13.20	10 хв.
6 урок – 13.30 – 14.15	10 хв.
7 урок – 14.25 – 15.10	

2. Тривалість уроків:

- 1 класи – 35 хвилин;
- 2-4 класи – 40 хвилин;
- 5-11 (12) класи – 45 хвилин.

Режим роботи груп продовженого дня:**I групи продовженого дня (1-А, 1-Б класи)- з 12.00 до 18.00**

- 12.00 – 13.30 – організація прийому дітей в групу, співбесіди з учнями, прогулянка на свіжому повітрі, спортивні та рухливі ігри;
- 13.30 – 14.00 – обід;
- 14.00– 16.30 – інтелектуальні та розвиваючі ігри, виховні заходи
- 16.30 – 17.30 – заняття за інтересами;
- 17.30 – 18.00 – бесіди з ПДР, співпраця з батьками, дорога додому.

II групи продовженого дня (2-4 класи) - з 12.15 до 18.15.

- 12.15 – 13.30 – збір дітей, прогулянка на свіжому повітрі;
- 13.30 – 14.00 – обід;
- 14.00 –15.00 – заняття за інтересами;
- 15.00 –16.00 – виховний захід;
- 16.00 – 17.00 – самопідготовка з перервою;
- 17.00 – 18.00 – спортивна година, прогулянка;
- 18.00 – 18.15 – бесіди з ПДР, співпраця з батьками, повернення додому.

Режим дня в закладі підпорядкований створенню оптимальних умов для здійснення успішної освітньої діяльності. Розклад уроків складається з урахуванням динаміки працездатності учнів протягом дня, тижня, семестру, чергування видів діяльності і раціонального розподілу навчального навантаження.

Закінчується навчальний рік проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової та базової школи

Розділ II. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

2.1. Початкова освіта –

це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій. Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі. Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

2.2. Базова середня освіта

здобувається після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

2.3. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти.

Профільна середня освіта здобувається, як правило, після здобуття базової середньої освіти. Діти, які здобули базову середню освіту та успішно склали державну підсумкову атестацію на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття профільної середньої освіти цього ж навчального року

Розділ III. Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін.

3.1. Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів **1-4-х** класів складає 3395 годин/навчальний рік: для учнів 1 класів – 805 годин/навчальний рік, для 2-х класів – 840 годин/навчальний рік, для 3-х класів – 875 годин/навчальний рік, для 4-х класів – 875 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів **5-9-х** класів складає 5040 годин/навчальний рік: для 5-х класів – 857,5 годин/навчальний рік, для 6-х класів – 945 годин/навчальний рік, для 7-х класів – 1050 годин/навчальний рік, для 8-х класів – 1067,5 годин/навчальний рік, для 9-х класів – 1120 годин/навчальний рік.

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 11 класу складає 1172,5 годин/навчальний рік.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані закладу (додатки 1,2,3).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру кожного рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети та охоплює інваріантну та варіативну складову.

Інваріантна складова забезпечує реалізацію змісту освіти на рівні стандарту та, залежно від обраного профілю навчання, розрахована на формування у кожного учня

ключових компетентностей; варіативна складова поділена на блоки: додатковий час на предмети інваріантної складової та курси за вибором.

Розподіл годин між окремими курсами здійснюється за відповідними навчальними програмами, затвердженими Міністерством освіти і науки України.

3.2. Розподіл годин інваріантної та варіативної складової навчального плану

На виконання Державного стандарту освіти (забезпечення викладання навчальних предметів інваріантної складової, які передбачені Типовими навчальними планами), робочий навчальний план школи включає інваріантну складову, сформовану на державному рівні (кількість годин між навчальними предметами у межах 15% не перерозподілялася), та варіативну складову, у якій передбачені додаткові години на предмети та курси за вибором, факультативи, індивідуальні та групові заняття для роботи з обдарованими учнями та тими, які потребують підвищеної педагогічної уваги.

Години варіативної складової розподіляються таким чином:

- з метою розвитку кругозору учнів, ознайомлення з українськими народними казками, в 1 класів введено години на вивчення курсу «Читаємо. Розуміємо. Творимо»;
- з метою підвищення рівня грамотності учнів введено курс «Орфографічний практикум з української мови»;
- з метою формування в учнів наукової картини про український світ, українську людину, українську спільноту, українське культуротворення й державотворення у 6-7-х класах введено курс за вибором «Українознавство. Українське культуротворення»;

Впровадження курсів за вибором та факультативів є однією з найбільш ефективних форм ідеї реалізації допрофільної освіти учнів 8-9-х класів.

З метою допрофільної підготовки школярів та свідомого вибору ними відповідних профілів у старшій школі:

- години варіативної складової використані на курси за вибором: «Практикум з правопису Української мови», «Видатні постаті України середини XVI-XVIII століття», «Видатні постаті України кінця XVIII- початку XX століття».

Враховуючи потреби учнів, побажання батьків, фахову підготовку педагогічних кадрів, матеріальну базу кабінетів та з метою професійної орієнтації учнів у старшій школі у 11-му класі здійснюється профільне навчання:

11 клас – суспільно-гуманітарним напрямком (історичний профіль).

Варіативну частину навчального плану складають вибірково-обов'язкові предмети та курси за вибором.

З метою створення умов для здобуття учнями якісної загальної середньої освіти, ґрунтовної підготовки старшокласників до зовнішнього незалежного оцінювання, для задоволення пізнавальних інтересів учнів запроваджено за рахунок варіативної частини курсу за вибором: «Стилістика української мови».

Курс основ здоров'я в 9-х класах вивчається автономно. Курс ОБЖ в 11 класі вивчається інтегровано з фізичною культурою. Вивчення предмета «Захист України» здійснюється окремо для юнаків та дівчат у відповідності до листа - роз'яснення МОН України від 09.10.2002 № 1/9-444 із рахуванням наказу МОН України від 29.05.2014 року №657 «Про внесення змін до наказу МОН України від 27.08.2010 №834».

Для підсилення інваріативної складової для учнів 10-12 вечірніх класів та груп додано години для вивчення інформатики, фізики, біології та астрономії, введено курс за вибором: «Формування здорового способу життя та профілактики ВІЛ/СНІДу».

Курси за вибором, що входять до гранично допустимого навчального навантаження, є обов'язковими для всіх учнів класу та підлягають оцінюванню навчальних досягнень учнів, критерії якого передбачені відповідною навчальною програмою.

У відповідності до Пояснювальної записки до Типових навчальних планів початкової школи гранично допустиме навантаження у 1-х класах складає 20 годин, у 2 класах – 22 години, у 3-4 класах – 23 години.

Для основної школи загальноосвітніх навчальних закладів гранично допустиме навантаження у 5 складає 28 годин, у 6 класах - 31 годину, в 7-х класах - 32 години, в 8,9 класах – 33 години.

Гранично допустиме навантаження у 11 класі складає 33 години.

Навантаження у всіх класах закладу не перевищує допустимої сумарної кількості годин тижневого навантаження учнів, встановленої Санітарним регламентом для закладів загальної середньої освіти, затвердженими наказом МОЗ України від 25.09.2020 року № 2205.

Години фізичної культури не враховані при визначенні гранично допустимого навантаження.

3.3. Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних закладів усіх типів та порядку поділу класів на групи при вивченні окремих предметів у загальноосвітніх навчальних закладах» при вивченні окремих предметів для посилення індивідуальної роботи з учнями запроваджується поділ класів на групи:

- у 1-11-х класах – при вивченні української мови (більше 27 учнів);
- у 5-11-х класах – при проведенні уроків з трудового навчання (технології) (більше 27 учнів, окремо для хлопців і дівчат, але не менше 8 учнів у групі);
- у 2-11-х класах – при вивченні іноземної (англійської) мови (більше 27 учнів); а також при вивченні німецької та англійської мови в одному класі;
- у 2-11 класах при вивченні інформатики (не менше 8 учнів у групі);
- у 10-11-х класах – при проведенні уроків з фізичної культури (більше 27 учнів, окремо для хлопців і дівчат, але не менше 8 учнів у групі);
- у 10-11 класах при проведенні занять з предмету «Захист України» та (окремо для хлопців і дівчат, не менше 5 учнів у групі).

Розділ IV. Опис очікуваних результатів навчання за освітніми галузями

4.1 Ключові компетентності здобувачів освіти 1-4-х класів

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти затвердженого постановою КМУ від 21 лютого 2018 р. № 87 вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів 1 – 3-х класів 2020/2021 н.р. визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності.

До ключових компетентностей належать:

вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

здатність спілкуватися рідною та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Компетентнісний потенціал кожної освітньої галузі забезпечує формування всіх ключових компетентностей.

Для кожної освітньої галузі визначено мету та загальні результати навчання здобувачів освіти в цілому. За ними впорядковано обов'язкові результати навчання здобувачів освіти, які є основою для їх подальшого навчання на наступних рівнях загальної середньої освіти.

Мовно-літературна освітня галузь включає українську мову та літературу, мови та літератури відповідних корінних народів і національних меншин, іншомовну освіту.

Метою вивчення української мови та літератури, мов та літератур відповідних корінних народів і національних меншин є формування комунікативної, читацької та інших ключових компетентностей; розвиток особистості здобувачів освіти засобами різних видів мовленнєвої діяльності; здатності спілкуватися українською мовою, мовами відповідних корінних народів і національних меншин для духовного, культурного і національного самовираження, користуватися ними в особистому і суспільному житті, міжкультурному діалозі; збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, розвиток мовленнєво-творчих здібностей.

Метою іншомовної освіти є формування іншомовної комунікативної компетентності для безпосереднього та опосередкованого міжкультурного спілкування, що забезпечує розвиток інших ключових компетентностей та задоволення різних життєвих потреб здобувача освіти.

Метою математичної освітньої галузі є формування математичної та інших ключових компетентностей; розвиток мислення, здатності розпізнавати і моделювати процеси та ситуації з повсякденного життя, які можна розв'язувати із застосуванням математичних методів, а також здатності робити усвідомлений вибір.

Метою природничої освітньої галузі є формування компетентностей в галузі природничих наук, техніки і технологій, екологічної та інших ключових компетентностей шляхом опанування знань, умінь і способів діяльності, розвитку здібностей, які забезпечують успішну взаємодію з природою, формування основи наукового світогляду і критичного мислення, становлення відповідальної, безпечної і природоохоронної поведінки здобувачів освіти у навколишньому світі на основі усвідомлення принципів сталого розвитку.

Метою технологічної освітньої галузі є формування компетентностей в галузі техніки і технологій та інших ключових компетентностей, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій без заподіяння йому шкоди, до використання технологій для власної самореалізації, культурного і національного самовираження.

Метою інформатичної освітньої галузі є формування інформаційно-комунікаційної компетентності та інших ключових компетентностей, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв, інформаційно-комунікаційних технологій та критичного мислення для розвитку, творчого самовираження, власного та суспільного добробуту, навичок безпечної та етичної діяльності в інформаційному суспільстві.

Метою соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі є формування соціальної компетентності та інших ключових компетентностей, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності через особисту ідентифікацію, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших осіб, добробуту та сталого розвитку.

Метою громадянської та історичної освітньої галузі є формування громадянської та інших компетентностей, власної ідентичності та готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції на засадах демократії, поваги до прав і свобод людини, толерантного ставлення до оточуючих, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів.

Метою мистецької освітньої галузі є формування культурної та інших компетентностей, цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого

самовираження в особистому та суспільному житті, поваги до національної та світової мистецької спадщини.

Здобувач освіти:

виявляє художньо-образне, асоціативне мислення у процесі художньо-творчої діяльності через образотворче, музичне та інші види мистецтва;

пізнає мистецтво, інтерпретує художні образи, набуваючи емоційно-чуттєвого досвіду, виявляє ціннісне ставлення до мистецтва;

пізнає себе через художньо-творчу діяльність та мистецтво.

Метою фізкультурної освітньої галузі є формування соціальної та інших ключових компетентностей, стійкої мотивації здобувачів освіти до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, підвищення функціональних можливостей організму, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

4.2 Ключові компетентності здобувачів освіти 5-11 (12)-х класів (груп)

В Державному стандарті базової і повної загальної середньої освіти, затвердженому постановою КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1392 із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 7 серпня 2013 р. № 538 визначені ключові компетентності здобувачів освіти 5-11 класів, а саме:

громадянська компетентність - здатність учня активно, відповідально та ефективно реалізовувати права та обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства;

загальнокультурна компетентність - здатність учня аналізувати та оцінювати досягнення національної та світової культури, орієнтуватися в культурному та духовному контексті сучасного суспільства, застосовувати методи самовиховання, орієнтовані на загальнолюдські цінності;

здоров'язбережувальна компетентність - здатність учня застосовувати в умовах конкретної ситуації сукупність здоров'язбережувальних компетенцій, дбайливо ставитися до власного здоров'я та здоров'я інших людей;

інформаційно-комунікаційна компетентність - здатність учня використовувати інформаційно-комунікаційні технології та відповідні засоби для виконання особистісних і суспільно значущих завдань;

комунікативна компетентність - здатність особистості застосовувати у конкретному виді спілкування знання мови, способи взаємодії з людьми, що оточують її та перебувають на відстані, навички роботи у групі, володіння різними соціальними ролями;

міжпредметна естетична компетентність - здатність виявляти естетичне ставлення до світу в різних сферах діяльності людини, оцінювати предмети і явища, їх взаємодію, що формується під час опанування різних видів мистецтва;

міжпредметна компетентність - здатність учня застосовувати щодо міжпредметного кола проблем знання, уміння, навички, способи діяльності та ставлення, які належать до певного кола навчальних предметів і освітніх галузей;

проектно-технологічна компетентність - здатність учнів застосовувати знання, уміння та особистий досвід у предметно-перетворювальній діяльності;

соціальна компетентність - здатність особистості продуктивно співпрацювати з партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі.

Формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів, зміст якої є інтегративним, відбувається у результаті застосування під час вивчення всіх предметів навчального плану діяльнісного підходу. Навчальними програмами обов'язково передбачається внесок кожного навчального предмета у формування зазначеної компетентності.

Цей Державний стандарт ґрунтується на засадах особистісно зорієнтованого, компетентнісного і діяльнісного підходів, що реалізовані в освітніх галузях і відображені

в результативних складових змісту базової і повної загальної середньої освіти. При цьому особистісно зорієнтований підхід до навчання забезпечує розвиток академічних, соціокультурних, соціально-психологічних та інших здібностей учнів. Компетентнісний підхід сприяє формуванню ключових і предметних компетентностей.

До ключових компетентностей належить уміння вчитися, спілкуватися державною, рідною та іноземними мовами, математична і базові компетентності в галузі природознавства і техніки, інформаційно-комунікаційна, соціальна, громадянська, загальнокультурна, підприємницька і здоров'язбережувальна компетентності, а до предметних (галузевих) - комунікативна, літературна, мистецька, міжпредметна естетична, природничо-наукова і математична, проектно-технологічна та інформаційно-комунікаційна, суспільствознавча, історична і здоров'язбережувальна компетентності.

Діяльнісний підхід спрямований на розвиток умінь і навичок учня, застосування здобутих знань у практичних ситуаціях, пошук шляхів інтеграції до соціокультурного та природного середовища.

Метою освітньої галузі “Мови і літератури” є розвиток особистості учня, формування в нього мовленнєвої і читацької культури, комунікативної та літературної компетентності, гуманістичного світогляду, національної свідомості, високої моралі, активної громадянської позиції, естетичних смаків і ціннісних орієнтацій.

Наскрізними змістовими лініями мовного компонента є мовленнєва, мовна, соціокультурна і діяльнісна.

Мовленнєва лінія забезпечує формування мовленнєвої компетентності шляхом формування та удосконалення вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіюванні, читанні, говорінні, письмі), а також готовності розв'язувати проблеми особистісного і суспільного характеру.

Мовна лінія передбачає формування мовної компетентності шляхом засвоєння системних знань про мову як засіб вираження думок і почуттів.

Соціокультурна лінія сприяє формуванню соціокультурної компетентності шляхом засвоєння культурних і духовних цінностей, норм, що регулюють соціально-комунікативні відносини між статями, поколіннями, націями, сприяють естетичному і морально-етичному розвитку учнів.

Діяльнісна (стратегічна) лінія сприяє формуванню діяльнісної компетентності шляхом формування навчальних умінь і навичок, опанування стратегіями, що визначають мовленнєву діяльність, соціально-комунікативну поведінку учнів, спрямовані на виконання навчальних завдань і розв'язання життєвих проблем.

Стратегічно важлива для мовного компонента комунікативна компетентність, яка є невід'ємною складовою структури змісту освіти, передбачає оволодіння всіма видами мовленнєвої діяльності, основами культури усного і писемного мовлення, базовими вміннями і навичками використання мови в різних сферах і ситуаціях.

Для мовного компонента важливими є також такі предметні компетентності, як мовленнєва, мовна, соціокультурна і діяльнісна (стратегічна).

Вивчення мов сприяє збагаченню активного словникового запасу учнів, пізнанню та усвідомленню особливостей життєвого досвіду народів, мови яких вивчаються, важливості оволодіння мовами та задоволенню потреби в користуванні ними як засобом спілкування в різних сферах життєдіяльності, розвиває мовні, інтелектуальні та пізнавальні здібності, формує гуманістичний світогляд, моральні переконання та естетичні смаки, сприяє засвоєнню національних і загальнолюдських цінностей, використанню інформаційних і комунікаційних технологій, виховує в учнів потребу в удосконаленні власної мовленнєвої культури протягом усього життя.

Володіння українською мовою сприяє консолідації громадян у розбудові та зміцненні держави, забезпечує доступ до джерел української духовності, дає змогу випускникам загальноосвітніх закладів у повному обсязі реалізувати в різних галузях чи сферах життєдіяльності можливості, життєві потреби, плани, пов'язані з подальшим здобуттям освіти, опануванням спеціальністю.

Сучасна система навчання іноземних мов дає можливість застосовувати комунікативно-діяльнісний підхід оволодіння мовами як важливим засобом міжкультурного спілкування, усвідомлення учнями особливостей культури народів, мови яких вивчаються, власної національної культури.

Складовими літературного компонента є емоційно-ціннісна, літературознавча, загальнокультурна і компаративна лінії.

Емоційно-ціннісна лінія забезпечує розкриття гуманістичного потенціалу та естетичної цінності творів української, світової літератури, а також літератур національних меншин, формування світогляду учнів, їх національної свідомості, моралі та громадянської позиції.

Зміст літературної освіти з урахуванням вікових особливостей учнів визначає художні твори, літературні явища і факти, розкриває їх ідейно-естетичну своєрідність та значущість в історії української і світової культури, встановлює зв'язки між різними національними літературами, літературою і фольклором, літературою і міфологією, літературою і філософією, літературою та іншими видами мистецтва, передбачає обсяг загальних теоретичних понять, необхідних для розуміння літератури як мистецтва слова, формування вмінь аналізувати та інтерпретувати художні твори в різних аспектах.

Засвоєння учнями літературного компонента сприяє їх залученню до надбань вітчизняного і світового письменства, розвитку стійкої мотивації до читання, потреби у зверненні до художньої літератури протягом життя, збагаченню духовно-емоційного досвіду, формуванню загальної культури, підвищенню рівня володіння українською, іноземними мовами та мовами національних меншин.

Вивчення української літератури сприяє вихованню любові до народу, його мови, звичаїв, національних традицій, культури, розумінню світової та національної історії, проблем сьогодення, розвиткові інтелектуальних, духовних та естетичних цінностей.

Вивчення літератур національних меншин сприяє усвідомленню учнями розмаїття культурного багатства нашої держави, а світової літератури - залученню учнів до загальнолюдських цінностей, вихованню толерантного ставлення до різних народів, народностей, рас і культур.

Зміст мовного і літературного компонентів в основній школі спрямований на досягнення належного рівня сформованості в учнів вміння користуватися мовними засобами в усіх видах мовленнєвої діяльності, читати та усвідомлювати прочитане, на розвиток інтересу до художньої літератури і системного читання, розкриття за допомогою засобів мови і літератури національних і загальнолюдських цінностей, формування гуманістичного світогляду особистості, розширення її культурно-пізнавальних інтересів, виховання в учнів любові, поваги до традицій українського народу, толерантного ставлення до культурних традицій інших народів. Одним із завдань освітньої галузі в основній школі є формування комунікативної і літературної компетентностей.

Навчання мови і літератури у старшій школі полягає у розвитку здобутих в основній школі вмінь і навичок в усіх видах мовленнєвої та читацької діяльності, розвитку комунікативної компетентності з іноземних мов, заохоченні учнів до розширення кола читання, осмислення духовної цінності та поетики художніх творів, поглибленні культурно-пізнавальних інтересів учнів, усвідомленні ними ролі мови і літератури в сучасному світі, формуванні рис успішного мовця і творчого читача з високим рівнем загальної культури, активною громадянською позицією, національною свідомістю, вихованні в учнів поваги до культурних традицій різних народів.

Метою освітньої галузі “Суспільствознавство”, що складається з історичного та суспільствознавчого компонентів, є забезпечення розвитку учня як особистості, що керується гуманістичними нормами і цінностями, усвідомлює себе громадянином України та успішно самореалізується в сучасному українському суспільстві.

Одним із завдань освітньої галузі є забезпечення реалізації можливостей розвитку учня як вільної особистості, здатної за допомогою набутих ключових та галузевих компетентностей ефективно самореалізовуватися в сучасному багатоманітному

глобалізованому світі та брати участь у житті демократичної, соціальної, правової держави і громадянського суспільства, вчитися протягом усього життя.

Метою навчання історії в загальноосвітній школі є формування в учнів ідентичності та почуття власної гідності у результаті осмислення соціального та морального досвіду минулих поколінь, розуміння історії і культури України в контексті історичного процесу.

Метою навчання суспільствознавства є створення умов для розвитку особистості компетентного, активного, відповідального громадянина України, члена європейської і світової спільноти, що здатний сприймати та ефективно відповідати на сучасні індивідуальні та суспільні виклики і загрози.

Основною метою освітньої галузі “Мистецтво” є формування в учнів у процесі сприймання, інтерпретації, оцінювання ними творів мистецтва та провадження практичної діяльності системи ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей як цілісної єдиної основи світогляду, а також здатності до художньо-творчої самореалізації і культурного самовираження.

В основній школі зміст освітньої галузі спрямований на розширення у процесі опанування творів мистецтва і художньо-практичної діяльності набутих у початковій школі ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей.

У старшій школі зміст освітньої галузі “Мистецтво” спрямований на формування художнього мислення та світогляду учнів, поглиблення їх ключових, міжпредметних естетичних і предметних мистецьких компетентностей шляхом узагальнення знань, умінь і навичок, набутих в основній школі.

Основною метою освітньої галузі “Математика” є формування в учнів математичної компетентності на рівні, достатньому для забезпечення життєдіяльності в сучасному світі, успішного оволодіння знаннями з інших освітніх галузей у процесі шкільного навчання, забезпечення інтелектуального розвитку учнів, розвитку їх уваги, пам’яті, логіки, культури мислення та інтуїції.

Зазначені завдання виконуються у процесі опанування навчального змісту освітньої галузі “Математика”, в якому виокремлюються такі змістові лінії: числа, вирази, рівняння і нерівності, функції, елементи комбінаторики, теорії ймовірності та математичної статистики, геометричні фігури і геометричні величини.

Метою освітньої галузі “Природознавство” є формування в учнів природничо-наукової компетентності як базової та відповідних предметних компетентностей як обов’язкової складової загальної культури особистості і розвитку її творчого потенціалу.

Загально природничий компонент забезпечує формування в учнів основи цілісного уявлення про природу і місце людини в ній, пропедевтичну підготовку учнів до вивчення окремих навчальних предметів, що сприяє розвитку ціннісних орієнтацій учнів у різних сферах життєдіяльності та їх адекватній поведінці в навколишньому природному середовищі.

Астрономічний компонент зорієнтований на забезпечення засвоєння учнями наукових фактів, понять і законів астрономії, методів її дослідження, усвідомлення знань про будову Сонячної системи, створення і розвиток Всесвіту, формування наукового світогляду.

Біологічний компонент забезпечує засвоєння учнями знань про закономірності функціонування живих систем, їх розвиток і взаємодію, взаємозв’язок із неживою природою, оволодіння основними методами пізнання живої природи, розуміння біологічної картини світу, цінності таких категорій, як знання, життя, природа, здоров’я, формування свідомого ставлення до екологічних проблем, усвідомлення біосферної етики, застосування знань з біології у повсякденному житті та майбутній професійній діяльності, оцінювання їх ролі для суспільного розвитку, перспектив розвитку біології як науки та її значення у забезпеченні існування біосфери.

Географічний компонент спрямований на засвоєння учнями знань про природну і соціальну складову географічної оболонки Землі, формування в учнів комплексного, просторового, соціально орієнтованого знання про планету Земля у результаті

застосування краєзнавчого, регіонального і планетарного підходів та усвідомлення цілісного географічного образу своєї країни.

Фізичний компонент забезпечує усвідомлення учнями основ фізичної науки, засвоєння ними основних фізичних понять і законів, наукового світогляду і стилю мислення, розвиток здатності пояснювати природні явища і процеси та застосовувати здобуті знання під час розв'язання фізичних задач, удосконалення досвіду провадження експериментальної діяльності, формування ставлення до фізичної картини світу, оцінювання ролі знань фізики в житті людини і суспільному розвитку.

Хімічний компонент забезпечує засвоєння учнями знань про речовини та їх перетворення, хімічні закони і методи дослідження, навички безпечного поводження з речовинами, формує ставлення до екологічних проблем і розуміння хімічної картини світу, вміння оцінювати роль хімії у виробництві та житті людини.

Екологічний компонент спрямований на формування в учнів екологічної свідомості та дотримання правил екологічно безпечної поведінки в навколишньому природному середовищі.

Метою освітньої галузі “Технології” є формування і розвиток проектно-технологічної та інформаційно-комунікаційної компетентностей для реалізації творчого потенціалу учнів і їх соціалізації у суспільстві.

Реалізація інформаційно-комунікаційного компонента спрямована на формування предметної інформаційно-комунікаційної компетентності та ключових компетентностей.

Основною умовою реалізації технологічного компонента є технологічна та інформаційна діяльність, що провадиться від появи творчого задуму до реалізації його в

Основною метою освітньої галузі “Здоров’я і фізична культура” є розвиток здоров’язбережувальної компетентності шляхом набуття учнями навичок збереження, зміцнення, використання здоров’я та дбайливого ставлення до нього, розвитку фізичної культури особистості та готовності до дій в умовах надзвичайних ситуацій та захисту Вітчизни.

Здоров’язбережувальна компетентність як:

ключова формується на міжпредметному рівні шляхом оволодіння предметними компетенціями з урахуванням специфіки предметів та пізнавальних можливостей учнів основної школи;

предметна - у результаті засвоєння змісту предметів освітньої галузі і оволодіння учнями відповідними компетенціями.

Загальними змістовими лініями освітньої галузі “Здоров’я і фізична культура” є здоров’я, фізична культура, безпека життєдіяльності, захист Вітчизни і цивільна оборона.

В типовій освітній програмі затвердженій 20.04.2018 № 405 визначено основні ключові компетентності здобувачів базової освіти.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною — у разі відмінності) мовами	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.

		<p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння:здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення:критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси:підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>

5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p> <p>Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії</p>
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища. Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

4.3. Наскрізнi лінії

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, навчальних предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в учнів уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних ситуаціях.

Мета наскрізних ліній – «сфокусувати» увагу й зусилля вчителів-предметників, класних керівників, зрештою, усього педагогічного колективу на досягненні життєво важливої для учня й суспільства мети, увиразнити ключові компетентності.

1. Для наскрізної лінії «**Екологічна безпека та сталий розвиток**» – це формування в учнів соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, у результаті

яких вони дбайливо й відповідально ставитимуться до довкілля, усвідомлюючи важливість сталого розвитку для збереження довкілля й розвитку суспільства.

2. Метою вивчення наскрізної лінії «**Громадянська відповідальність**» є формування відповідального члена громади й суспільства, який розуміє принципи й механізми його функціонування, а також важливість національної ініціативи. Ця наскрізна лінія освоюється через колективну діяльність – дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо, яка розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.

3. Завданням наскрізної лінії «**Здоров'я і безпека**» є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.

4. Вивчення наскрізної лінії «**Підприємливість і фінансова грамотність**» забезпечить краще розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо); сприятиме розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі.

Розділ V. Перелік варіантів типових навчальних планів та модельних навчальних програм

5.1. Навчальні плани, за якими працюватиме заклад

Робочий навчальний план 1-11(12) класів на 2021/2022 навчальний рік розроблено відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти», наказів Міністерства освіти і науки України, а саме:

для початкової школи 1-2-х класів – за Типовою освітньою програмою для 1-2 класів закладів середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 08.10.2019 №1272;

для початкової школи 3-4-х класів – за Типовою освітньою програмою для 3-4 класів закладів середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 08.10.2019 №1273;

для 5-6-х класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 №405 (таблиця №1 з навчанням українською мовою);

для 7-9 класів – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 №405 (таблиця №10 з вивченням двох іноземних мов);

для 10-11 класів - за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 28.11.2019 №1493 (таблиці 2, 3);

для вечірніх (змінних) загальноосвітніх шкіл:

9-го класу - за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 №405 (таблиці 14);

11-12-х класів (груп) – за Типовою освітньою програмою закладів загальної середньої освіти III ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 № 406 (таблиця 24) та від 20.04.2018 №408 (таблиця 2, адаптована).

5.2. Навчальні програми для учнів початкової школи

<i>Найменування навчальних програм навчальних дисциплін</i>	<i>Ким затверджено</i>	<i>Рік затвердження</i>
Початкова школа. 1-2 класи. Типова освітня програма, розроблена під керівництвом Савченко О.Я. 1-2 класи.	Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1272	2019
Початкова школа. 3 класи. Типова освітня програма розроблена під керівництвом Савченко О.Я. 3-4 класи.	Наказ МОН України від 08.10.2019 № 1273	2019
Програма курсу за вибором «Читаємо. Розуміємо. Творимо» для 1 класу (Програми курсів за вибором для ЗНЗ. Варіативна складова Типових навчальних планів. 1-4 класи. Книга 4)	Лист ІМЗО від 02.07.2019 № 22.1/12-Г-528	2019

5.3. Навчальні програми для учнів основної та старшої школи

<i>Найменування навчальних програм навчальних дисциплін</i>	<i>Ким затверджено</i>	<i>Рік затвердження</i>
Українська мова. 5-9 клас. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. «Українська мова. 5-9 класи»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804	2017
Українська мова. 10-11 класи Навчальна програма "Українська мова. 10-11". Рівень стандарту	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407;	2017
Українська література. 5-9 класи Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017р. № 804	2017
Українська література. 10-11 класи Навчальна програма "Українська література. 10-11"	Наказ Міністерства освіти і науки від 23.10.2017 № 1407	2017
Іноземні мови. 5-9 класи Англійська мова. 5-9 класи. Навчальна програма з іноземних мов для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл із поглибленим вивченням іноземних мов.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804.	2017
Іноземні мови. 10 -11 класи Навчальна програма "Англійська мова. 10-11 класи»	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	2017
Зарубіжна література. 5-9 клас Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи» (колектив авторів, керівник колективу Ніколенко О.М.)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804	2017
Зарубіжна література. 10-11 класи Навчальна програма "Зарубіжна література. 10-11 класи»	Наказ МОН від 23.10.2017 № 1407	2017
Історія. 5-9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804	2017
Історія. 10 клас Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 10-11 (рівень стандарту)	Наказ Міністерства освіти і науки України 23.10.2017 № 1407	2017
Історія. 10 клас Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 10-11 (рівень стандарту)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Історія. 10-11 класи Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Історія України. 10-11 (профільний рівень)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Історія. 10-11 класи Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Всесвітня історія. 10-11 (профільний рівень)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017

Правознавство. 9 клас. Навчальна програма з основ правознавства для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів. (авт. Ремех Т.О.,Муза О.В.)	Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804	2017
Громадянська освіта. 10 клас Навчальна програма «Громадянська освіта» (інтегрований курс , рівень стандарту)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Математика Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5–9 класи» (колектив авторів)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804	2017
Математика. 10 -11 класи Навчальна програма « Математика» (рівень стандарту). 10 -11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Математика. 10 -11 класи Навчальна програма « Математика» (профільний рівень). 10 -11 класи.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Математика. 9-12 класи. Програма для вечірніх (змінних) загальноосвітніх навчальних закладів II–III ступеня «Математика. 9 -12 класи» (автор Литвинова С.Г.)	Лист Міністерства освіти і науки України від 29.07.2011 № 1/11-6931	2011
Природознавство. 5 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Природознавство» 5 клас. (колектив авторів)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804	2017
Біологія. 6-9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи» (колектив авторів)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804	2017
Біологія і екологія. 10 -11 класи Програма для навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 клас (рівень стандарту)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Географія. 6-9 класи Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія.6-9 класи	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804	2017
Географія. Економіка. 10-11 класи Програма для навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів 10-11 клас (рівень стандарту)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Фізика. 7-9 класи Фізика. 7-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804	2017
Фізика. 11 клас Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізика 10-11 класи. Рівень стандарту. Академічний рівень	Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.07.2016 №826	2016
Фізика і астрономія. 10 клас Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Фізика і астрономія. 10-11 класи.	Міністерства освіти і науки України від № 1539 від 24.11.2017 року	2017
Хімія. 7-9 класи Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи» (колектив авторів)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804	2017
Хімія. 10 -11 класи Програма з хімії для 10–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи» (колектив авторів)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804	2017
Інформатика. 5-9 класи Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Інформатика. 5–9 класи» (для учнів, які вивчали інформатику в 2-4 класах) (колектив авторів)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804	2017
Інформатика. 10-11 класи Навчальна програма «Інформатика» (рівень стандарту. 10-11 класи)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407;	2017

Трудове навчання.5-9 клас Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з трудового навчання 5-9 класи	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804	2017
Технології. 10 -11 класи Навчальна програма Технології 10-11 класи (рівень стандарту)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407;	2017
Мистецтво Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 №804	2017
Захист Вітчизни. 10-11 класи. Захист Вітчизни» для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Фізична культура. 5-9 клас Фізична культура. 5-9 класи. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 5-9 класів (колектив авторів)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Фізична культура.10-11 клас Фізична культура» для 10-11 класів закладів загальної середньої освіти (рівень стандарту)	Наказ Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407	2017
Курс за вибором. Програма факультативного курсу «Стилістика української мови. 10-11 класи» (автори Авраменко О.М., Чукіна В.Ф.)	Лист Інституту модернізації змісту освіти 03.07.2017 № 21.1/12-Г-314	2017
Курс за вибором. Програма курсу за вибором «Практикум з правопису української мови. 8-9 клас»	Лист Міністерства освіти і науки молоді і спорту, України від 29.06.2010 № 1.4/18-Г-361	2010
Курс за вибором Програма курсу за вибором «Орфографічний практикум з української мови»	Лист ІМЗО від 04.07.2019 № 22.1/12-Г-551	2019
Курс за вибором Програма курсу за вибором «Українознавство» (5-11 класи)	Лист МОН від 10.08.2020 №1/11-5310	2020
Курс за вибором. Програма курсу за вибором «Видатні постаті України середини XVI-XVIII ст. 8 клас»	Лист Міністерством освіти і науки України від 12.03.2010 №1/11-1652	2010
Курс за вибором. Програма курсу за вибором «Видатні постаті України кінця XVIII – початку XX століть. 9 клас»	Лист Міністерством освіти і науки України від 12.03.2010 №1/11-1652	2010
Курс за вибором. Програма курсу за вибором «Формування здорового способу життя та профілактики ВІЛ/СНІДу»	Лист Інституту модернізації змісту освіти від 26.06.2015 № 14.1/12-Г-741	2015
Гурток «Юний журналіст» Навчальна програма з позашкільної освіти гуманітарного напрямку «Журналістика та видавнича справа» Схвалено науково-методичною радою КЗВО «ДАНО» ДОР 13.06.2019 №4	Рекомендовано Міністерством освіти і науки України (протокол №1/11-17867 від 11 листопада 2019 р	2019
Вокально-хоровий гурток «Співаночка» Навчальна програма з позашкільної освіти художньо-естетичного напрямку «МУЗИЧНА МОЗАЙКА». Автор ПаненкоГ. Л.	Схвалено для використання в позашкільних навчальних закладах» (протокол засідання науково-методичної комісії з позашкільної освіти Науково-методичної ради з питань освіти МОН України, протокол № 3 від 22.12.2017)	2017
Туристсько-краєзнавчий гурток «ДЖУРА» (автор Бондарчук О.С.) Схвалено для використання в позашкільних навчальних закладах. Протокол засідання Науково-методичної комісії з позашкільної освіти від 25.05.2018 року №1	Лист Інституту модернізації змісту освіти № 1/12-Г-311 від 06.06.2018 р.	2018

Художньо-естетичний гурток «Візерунок» навчальна програма «Образотворче мистецтво» (автори Вержбицька І.В., Воробей О.В., Ярова Є.В.)	Лист Інституту модернізації змісту освіти № 1/12-Г-318 від 06.06.2018 р.	2018
Гуманітарний «Евроклуб» Навчальна програма з позашкільної освіти «ЄВРОПЕЙСЬКИЙ КЛУБ» (автор: Арутюнян О. С.)	лист ІМЗО від 27.03.2019 № 22.1/12-Г-143	2019
Спортивний гурток «Баскетбол» навчальна програма для загальноосвітніх закладів «Баскетбол»	Лист Міністерства освіти і науки України від 21.10.2015 №1/9-501	2015

5.4. Освітні галузі здобувачів освіти 1- 4-х класів

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти затвердженого постановою КМУ від 21 лютого 2018 р. № 87 вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями: мовно-літературна (українська мова та література, мови та літератури відповідних корінних народів і національних меншин, іншомовна освіта); математична; природнича; технологічна; інформатична; соціальна і здоров'язбережувальна; громадянська та історична; мистецька; фізкультурна.

Галузь	Предмети, через які реалізується
Мовно-літературна	Українська мова і літературне читання (7 год.); Іноземна мова (1 кл. -2 год.; 2,3,4 кл.-3 год.)
Математична	Математика (1,2 кл. - 4 год., 3,4 кл – 5 год)
Природнича	Я досліджую світ (3 год.)
Соціальна і здоров'язбережувальна	
Громадянська та історична	
Технологічна	Дизайн і технології (1 год.)
Інформатична	Інформатика (2,-4 кл.-1 год.)
Мистецька	Музичне мистецтво (1 год.); Образотворче мистецтво (1 год.)
Фізкультурна	Фізкультура (3 год.)

5.5 Освітні галузі здобувачів освіти 5-11 (12)-х класів (груп)

В Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти, затверджений постановою КМУ від 23 листопада 2011 р. № 1392 із змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 7 серпня 2013 р. № 538 включає такі освітні галузі, як “Мови і літератури”, “Суспільствознавство”, “Мистецтво”, “Математика”, “Природознавство”, “Технології”, “Здоров'я і фізична культура”, зміст яких послідовно взаємозв'язаний із змістом відповідних освітніх галузей Державного стандарту початкової загальної освіти.

Зміст освітніх галузей, їх складові, державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів відповідають завданням основної і старшої школи у їх послідовному взаємозв'язку. Зміст кожної освітньої галузі структурується та реалізується за навчальними предметами і курсами, програми яких затверджує МОН.

Галузь	Предмети, через які реалізується
Мови і літератури	Українська мова (5-12 кл.), українська література(5-12 кл.), англійська мова (5-11 кл.), німецька мова (6-12 кл.), зарубіжна література (5-12 кл.)
Суспільствознавство	Історія України (5-12 кл.), всесвітня історія (6-12 кл.), основи правознавства (9 кл.), громадянська освіта (10 кл.)
Мистецтво	Музичне мистецтво (5-7), образотворче мистецтво (5-7), мистецтво (8-9);. художня культура (10-12 класи)
Математика	Математика (5-6 класи); алгебра (7- 12 класи); геометрія (7-12 класи)

Природознавство	Природа (5-6 класи); біологія (6-11 класи); фізика (7-12 класи); хімія (7-12 класи), астрономія (11-12 класи), географія (6-11 класи)
Технології	Трудове навчання (5-9 класи); технології (10-11 класи); інформатика (5-12 класи)
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я (5-9 класи); фізична культура (5-11 класи)

Розділ VI. Форми організації освітнього процесу

Організація освітнього процесу в КЗШ № 42 здійснюється відповідно новим формам і методам сучасної освіти. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, квести. Пошук інновацій зосереджений на проведенні нестандартних уроків.

Типи уроків:

- комбіновані (змішані) уроки;
- уроки засвоєння нових знань;
- уроки формування навичок і вмінь;
- уроки узагальнення і систематизації знань;
- уроки практичного застосування знань, навичок і умінь;
- уроки контролю і корекції знань, навичок і вмінь.

Нестандартні уроки:

- Прес-конференції;
- Ділові ігри;
- Уроки-конкурси;
- Уроки-семінари;
- Інтегровані уроки;
- Уроки-екскурсії;
- Уроки-квести.

Для учнів 5-8 класів проводяться навчальні екскурсії та навчальна практика. Форми і зміст навчальної практики та екскурсій обрано так, щоб забезпечити вдосконалення набутих учнями практичних умінь і навичок із предметів, формувати інтерес і стійку мотивацію до навчання, створити умови для розвитку інтелектуальних і пізнавальних здібностей, а також внутрішню самореалізацію.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

За необхідності у закладі здійснюється організація дистанційного навчання. Умовами для її організації є тимчасове (не більше 14 днів) здобуття освіти для осіб, які не можуть відвідувати навчальні заняття з поважних причин, та для класів, у яких перевищено епідеміологічний поріг захворюваності.

З метою забезпечення в закладі єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища освітній процес під час дистанційного навчання організовується з використанням пакета хмарних сервісів Google G Suite for Education.

Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання може передбачати навчальні (у тому числі практичні, лабораторні) заняття, вебінари, онлайн форуми та конференції, самостійну роботу, дослідницьку, пошукову, проектну діяльність, навчальні ігри, консультації та інші форми організації освітнього процесу.

Організація освітнього процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію суб'єктів дистанційного навчання, з використанням форм індивідуальної та колективної навчально-пізнавальної діяльності учнів, а також здійснення ними самоконтролю під час навчання. Отримання навчальних матеріалів, спілкування між суб'єктами дистанційного навчання під час навчальних та корекційно-розвиткових занять, що проводяться дистанційно, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації в синхронному або асинхронному режимі.

Педагогічні працівники самостійно визначають режим (синхронний або асинхронний) проведення навчальних занять. При цьому не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу освіти, забезпечується в синхронному режимі.

Для учнів, які не можуть взяти участь у синхронному режимі взаємодії з поважних причин (стан здоров'я, відсутність доступу (обмежений доступ) до мережі Інтернет або технічних засобів навчання, зокрема дітей із сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, багатодітних, малозабезпечених сімей тощо), заклад освіти забезпечує використання інших засобів комунікації, доступних для учнів за особистою заявою батьків/офіційних представників (телефонний, поштовий зв'язок тощо).

Заклад освіти забезпечує регулярне відстеження результатів навчання учнів, а також надання їм підтримки в освітньому процесі (за потреби).

Оцінювання результатів навчання учнів проводяться за видами оцінювання, визначеними спеціальними законами, і відповідно до критеріїв, визначених Міністерством освіти і науки України. Оцінювання результатів навчання учнів може здійснюватися очно або дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

Перевірка робіт учнів відбувається в термін, вказаний учителем. Якщо робота на перевірку надана невчасно, її перевірка здійснюється тільки за згодою вчителя. Вчитель має право за певними видами робіт здійснювати вибіркочку перевірку надісланих учнями виконаних завдань.

Облік навчальних занять і результатів навчання учнів під час дистанційного навчання здійснюється відповідно до законодавства. Організація освітнього процесу під час дистанційного навчання здійснюється з дотриманням вимог законодавства про освіту, захист персональних даних, а також санітарних правил і норм (щодо формування розкладу навчальних занять, рухової активності (фізкультхвилинок), вправ для очей, тривалості виконання завдань для самопідготовки у позанавчальний час). Дистанційне навчання організовується для учнів, які не мають медичних протипоказань до занять з комп'ютерною технікою.

Облік навчальних занять і результатів навчання під час дистанційного освітнього процесу здійснюється відповідно до законодавства (у класному журналі, свідоцтвах досягнень). За рішенням педагогічної ради для організації дистанційного навчання може використовуватися електронний розклад занять, електронний класний журнал/щоденники.

Наукове товариство "Меридіан"

Девіз: «Discere est vincere» – пізнавати, щоб перемагати.

Учнівське наукове товариство «Меридіан» засноване у 2007 році.

Відповідальна: Калімбетова Зоя Миколаївна

Мета та завдання:

- формування стійкого інтересу до пізнання основ наук та науково-дослідницької роботи;
- формування учнів як творчих особистостей, здатних до самореалізації в сучасному суспільстві;
- залучення молоді до розв'язання наукових проблем, які мають практичне значення.

Форми роботи:

- захист творчо-пошукових та дослідницьких робіт у конкурсах МАН, читаннях, конференціях, фестивалях;
- участь в Всеукраїнських олімпіадах з базових дисциплін; науково-практичних конференціях; інтелектуальних позаурочних конкурсах з предметів;
- участь у щорічному загальноосвітньому конкурсі «Учень року».

Наукове товариство містить 5 відділень

- **Філологічне.** Керівник Криворучко І.С.
- **Історико-географічне.** Керівник Тімофєєва Тетяна Георгіївна;
- **Природниче.** Керівник: Тригуб Ю.В.;
- **Фізико-математичне.** Керівник Попова В.О.;
- **Художньо-естетичне.** Керівник Кандаурова Анжела Степанівна

Розділ VII Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

7.1 Кадрове забезпечення освітньої діяльності

На 1 вересня 2021 року школа на 98% укомплектована педагогічними кадрами з відповідною фаховою освітою. Навчально-виховний процес здійснює 47 педагогічних працівників (з них 1 – сумісник), з яких 42 вчителів (90%) мають повну вищу освіту. Серед вчителів закладу 40% є спеціалістами вищої категорії, 12 % мають педагогічні звання «старший учитель» та 23% - звання «учитель-методист».

Детальну інформацію про якісний склад педагогічних працівників можна знайти на сайті закладу за посиланням <https://sites.google.com/site/krivoyrogkzsh42/licenzijni-umovi/akisnij-sklad-pedagogicnih-pracivnikiv>

7.2 Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності

Загальний фонд бібліотеки КЗШ №42 налічує – 40 278 примірників, із них: художня література – 24 883 книг; підручники –15 395 книг.

Учні школи на 98% забезпечені підручниками.

Детальна інформація за посиланням <https://sites.google.com/site/krivoyrogkzsh42/licenzijni-umovi/navcalno-metodicne-zabezpecenna>

7.3 Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності

Навчально-матеріальна база відповідає сучасним вимогам та забезпечує ефективність освітньої діяльності закладу. В закладі є навчальні кабінети з усіх предметів інваріативної складової, серед них 2 комп'ютерних класи, 3 майстерні, спортзал, актовий зал.

Детальну інформацію про матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності КЗШ №42 можна дізнатись за посиланням <https://sites.google.com/site/krivoyrogkzsh42/licenzijni-umovi/materialno-tehnicne-zabezpecenna>

7.4. Система оцінювання навчальних досягнень учнів

Важливим компонентом освітнього процесу в початкових класах є оцінювальна діяльність, що здійснюється на засадах компетентнісного, діяльнісного, суб'єкт-суб'єктного підходів та передбачає партнерську взаємодію вчителя, учнів та їхніх батьків. Основними функціями оцінювання є мотиваційна, діагностична, коригувальна, прогностична, розвивальна, навчальна, виховна та управлінська.

Навчальні досягнення учнів других класів підлягають формувальному і підсумковому (тематичному та завершальному) оцінюванню. Оцінювання результатів навчання учнів у других класах здійснюється вербально.

Формувальне оцінювання, метою якого є відстеження особистісного розвитку учнів, процесу опанування ними навчального досвіду як основи компетентності, забезпечення індивідуальної траєкторії розвитку особистості, є невід'ємним складником освітнього процесу та здійснюється постійно.

Формувальне оцінювання передбачає організацію учителем діяльності учнів щодо усвідомлення ними цілей та очікуваних результатів навчання, способів їх досягнення та визначення подальших навчальних дій щодо покращення досягнень за результатами зворотного зв'язку.

Застосування формувального оцінювання уможлиблює розв'язання таких освітніх завдань:

- Підтримання бажання вчитися та прагнути максимально можливих результатів;
- сприяння оптимальному темпу здобуття освіти учнів;
- формування в учнів упевненості у собі, усвідомлення своїх сильних сторін;
- формування в учнів рефлексивного ставлення до власних помилок і розуміння їх як невід'ємних етапів на шляху досягнення успіху;
- забезпечення постійного зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу;
- здійснення діагностування особистісного розвитку та навчальних досягнень учнів на кожному з етапів навчання.

Об'єктами формувального оцінювання є процес навчання учнів, а також результат навчальної діяльності на певному етапі навчання.

Провідна роль у формувальному оцінюванні належить критеріям, за якими воно здійснюється. Критерії оцінювання визначаються вчителем (із поступовим залученням до цього процесу учнів) відповідно до кожного виду роботи та виду діяльності учнів.

Орієнтирами для визначення критеріїв формувального оцінювання є вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей учнів початкової школи, визначені Державним стандартом початкової освіти до певного циклу навчання (1-2 класи та 3-4 класи), і очікувані результати, зазначені в освітній програмі закладу загальної середньої освіти.

Під час здійснення формувального оцінювання важливо не протиставляти дітей один одному. Стимулом розвитку має бути співвідношення роботи (відповіді, дії тощо) з тим, як дитина працювала раніше. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учнів, враховувати, що оцінюється не учень, а його робота. Про складнощі у навчанні необхідно говорити з учнем індивідуально, аби не створювати ситуацію колективної зневаги до дитини та передумови булінгу.

Індивідуальні особливості дитини можуть впливати на її темп здобуття освіти, внаслідок чого вона може досягати визначених для певного етапу навчання очікуваних результатів раніше або пізніше, тому календарно-тематичне планування освітнього процесу має бути гнучким і динамічним, зорієнтованим на сприяння поступу учнів за індивідуальною траєкторією навчання та розвитку.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів;
- аналізу учнівських портфоліо, попередніх навчальних досягнень учнів, результатів їхніх діагностичних робіт;
- самооцінювання та взаємооцінювання результатів діяльності учнів;
- оцінювання особистісного розвитку та соціалізації учнів їхніми батьками;
- застосування прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття та розуміння учнями навчального матеріалу («Світлофор», «Мікрофон», тощо).

У початкових класах вчителі дотримуються алгоритму діяльності під час організації формувального оцінювання та використовувати інструментарій формувального оцінювання, що було запропоновано у:

- Методичних рекомендаціях щодо орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 20.08.2018 [№ 924](#);
- Методичних рекомендаціях щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 27.08.2019 [№ 1154](#);
- Методичних рекомендаціях щодо оцінювання навчальних досягнень учнів третіх та четвертих класів НУШ, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 16.09.2020 [№ 1146](#);
- Листі МОН України від 30.03.2021 щодо оцінювання навчання учнів 3-4 класів НУШ.

Підсумкове тематичне оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів здійснюється протягом навчального року за результатами опанування ними теми, кількох тем, розділу програми тощо. Підсумкове завершальне оцінювання здійснюється в кінці навчального року з метою визначення освітніх завдань для реалізації індивідуального підходу до дитини в процесі подальшого навчання.

Підсумкове завершальне оцінювання навчальних досягнень учнів передбачає узагальнення інформації про їхній навчальний поступ протягом навчального року, при цьому не передбачає проведення окремих діагностичних робіт. Результати підсумкового завершального оцінювання учитель визначає на основі власних педагогічних спостережень, результатів тематичного оцінювання, аналізу учнівських портфоліо та фіксує у Класному журналі і свідоцтвах досягнень.

Свідоцтво досягнень заповнюється вчителем двічі на рік. У жовтні заповнюється лише його перша частина, у травні - перша і друга частини.

У свідоцтві досягнень учитель фіксує розгорнуту інформацію про навчальний поступ учня/учениці у школі протягом навчального року з усіх предметів вивчення за показниками, які відповідають визначеним типовою освітньою програмою очікуваним результатам навчання, та надає рекомендації щодо подальшого навчання. Документ підписують учитель і батьки. Оригінал свідоцтва досягнень надається батькам, а його завірена копія зберігається в особовій справі учня в школі.

Інформація про формувальне та підсумкове оцінювання результатів навчання учня є конфіденційною. Вона обговорюється лише під час індивідуальних зустрічей учителя з учнем/ученицею та його/її батьками або консультацій з фахівцями, які беруть участь у розробленні індивідуальної траєкторії розвитку учня.

Оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів відбувається за 12-бальною системою відповідно до Критерій оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 05.05.2008 року № 371, та Критерій оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 13.04.2011 року № 329. Критерії, що розробляються вчителями спільно з учнями для оцінювання різних видів завдань, для різних занять або навчальних тем розміщуються в навчальних кабінетах або ж

оголошуються перед початком виконанням робіт. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з усіх предметів розміщені на офіційному сайті закладу.

7.4. Якість проведення навчальних занять

Методична робота: підвищення кваліфікації адміністрації, учителів; планування методичної діяльності, робота методичних комісій на шкільному та районному рівнях; робота з молодими вчителями.

Виховна робота: рівень вихованості учнів, профілактична робота з учнями девіантної поведінки, якість роботи класних керівників, участь батьків у виховному процесі, результативність проведення загально шкільних заходів, спортивно-масова робота, організація патріотичного, морального та естетичного виховання.

Експериментальна і науково-дослідна робота: ступінь наукової обґрунтованості, результат нововведень, відповідність нововведень концепції розвитку школи, рівень наукової освіченості педагогів, науково-дослідницька діяльність учнів.

Освітня діяльність: медичне, матеріально-технічне, навчально-методичне, інформаційне, психологічне забезпечення, техніка безпеки, охорона праці.

Показники контролю за медичним елементом: санітарно-гігієнічний режим; здоров'я і фізичний розвиток учнів; лікувально-профілактичні заходи; режим і якість харчування.

Показники контролю за інформаційним елементом: керівні і нормативні документи про освіту; інформаційні технології; аналітичні документи.

Контроль за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти.

Рівень знань, умінь і навичок учнів є головним критерієм в оцінці роботи вчителя. Контроль за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти передбачає такі завдання:

1) виявлення фактичного рівня знань, умінь і навичок учнів та відповідність їх програмним вимогам;

2) з'ясування причин низької успішності учнів класу або окремих учнів;

3) вивчення системи роботи вчителя з відстаючими учнями з метою попередження недоліків та ліквідації прогалин у знаннях, а також системи роботи з обдарованими учнями;

4) надання методичної допомоги вчителю щодо підвищення якості знань, умінь і навичок учнів, удосконалення форм і методів роботи з відстаючими, а також з творчо обдарованими учнями.

Основними методами контролю є спостереження уроків, усне опитування учнів за раніше складеними питаннями, опитування учнів у кінці уроку (5-7 хв.), короткочасні письмові роботи, письмові контрольні роботи після вивчення теми, в кінці семестру, навчального року.

До складання текстів контрольних робіт залучаються керівники шкільних методичних комісій.

Директор або заступник директора з навчально-виховної роботи перевіряють об'єктивність оцінки знань, умінь і навичок здобувачів освіти, відповідність її нормативним вимогам щодо оцінювання, наявності достатньої кількості оцінок для виставлення тематичної оцінки та за семестр.

Результати контролю за якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти обговорюються на засіданні педагогічною радою школи, методичних комісій, оформляються наказом по школі.

7.5. Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей)

Форми і методи моніторингу досягнення учнями результатів навчання	Очікувані результати
Моніторинг якості та успішності навчальних досягнень учнів 5-11 класів з української мови та математики (вересень, серпень, травень)	Визначення рівня навчальних досягнень учнів з української мови та математики; порівняння якості навчання учнів з досягненнями цих же учнів у минулому навчальному році;

	виявлення проблемних питань, прогалин в знаннях учнів; аналіз виявлених проблем; планування корекційної роботи.
Внутрішкільний моніторинг якості підготовки учнів 11 класу до ДПА (ЗНО) (листопад, лютий, квітень)	Визначення якості знань учнів з предметів ЗНО за текстами ЗНО; отримання чіткої картини підготовки учнів до ДПА (ЗНО); детальний аналіз прогалин в знаннях учнів на класних зборах, педраді, батьківських зборах; планування корекційної роботи.
Внутрішкільний моніторинг якості підготовки учнів 9-х класів до ДПА (листопад, березень)	Визначення якості знань учнів 9-х класів з предметів ДПА; виявлення прогалин в знаннях учнів; організація консультацій до ДПА.
Моніторинг рівня екологічної свідомості учнів, 3, 6, класи (лютий)	Визначити рівень екологічної свідомості учнів різної вікової категорії; виховання екологічної безпеки; пропаганда екологічного виховання як ідеї суспільства і природи, людини і довкілля; планування між предметних та виховних заходів на екологічну тематику.
Моніторинг стану громадянської освіти учнівської молоді, 1-11 класи (березень)	Визначення рівня вихованості у учнів почуття патріотизму та громадянської відповідальності; аналіз дослідницьких навичок учнів, умінь працювати в групі, робити проекти, готовність до співпраці, толерантності; корекція плану виховних заходів.
Моніторинг стану роботи з формування здорового способу життя учнів 1-11 класи, листопад	Провести поверхневий аналіз стану фізичного та психічного здоров'я учнів, дослідити відношення учнів до здорового способу життя; визначити вміння формувати навколо себе безпечне життєве середовище; аналіз на класних та батьківських зборах, педагогічній раді; корекція плану виховних заходів.
Моніторинг фінансової грамотності учнів, як чинника їхньої успішної економічної соціалізації, 7 класи (квітень)	Забезпечення кращого розуміння молодим поколінням українців практичних аспектів фінансових питань; сприяння розвитку лідерських ініціатив, здатності успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі; визначення рівня підприємливості і фінансової грамотності учнів; планування заходів на наступний навчальний рік.